

ОБЩНСКИ НОВИНИ

КАКВО СЕ ЗАПЛАЩА ОТ ПАЦИЕНТА, АКО СЕ ЛЕКУВА ПО КЛИНИЧНА ПЪТЕКА

Какво трябва да направим, за да се лекуваме в болница по клинична пътека

Националната здравноосигурителна каса заплаща 267 клинични пътеки, по които могат да се лекуват общо всички диагнози без психиатрия. Казано с други думи: почти няма заболяване, за което здравната каса да не предлага лечение. Всички клинични пътеки се договарят между Националната здравноосигурителна каса (НЗОК) и Българския лекарски съюз (БЛС). Те са описани подробно в приложение към действащия Национален рамков договор за медицинските дейности (НРД за МД) 2023 – 2025.

Какво представлява клиничната пътека?

Във всяка клинична пътека са описани съответните диагностични и лечебни медицински дейности – изследвания, предоперативна подготовка, операция, лечение в болница, минимален болничен престой.

ВНИМАНИЕ! Минималният болничен престой не означава престой, след който трябва да бъдете изписан от лечебното заведение.

Пример: Ако е записано, че клиничната пътека включва три дни болничен престой, това означава, че трябва да останете в болницата минимум три дни (в противен случай тя няма да ѝ бъде заплатена от НЗОК). Но, ако се налага по-продължително лечение, Вие ще останете там до пълното Ви излекуване. След изписването Ви от лечебното заведение, имате право на два контролни прегледа. От болницата ще Ви издадат документ „епикриза“, който трябва да предоставите на личния си лекар, защото той ще продължи да наблюдава Вашето здравословно състояние.

Какво трябва да направим, за да се лекуваме в болнично лечебно заведение по клинична пътека?

Вашият общопрактикуващ лекар или спе-

циалистът по профила на заболяването ще направят преценка дали трябва да бъдете хоспитализиран и ще Ви предоставят съответното направление за хоспитализация.

Документът е валиден в срок 30 дни от датата на издаването му и дава право да се лекувате в избрано от Вас лечебно заведение за болнична медицинска помощ на територията на цялата страна.

НЗОК заплаща за медицинските изделия, прилагани в болничната медицинска помощ, ако те са включени в т.нар. „Списък с медицински изделия, които НЗОК заплаща в условията на болнична медицинска помощ“. Списъкът е публикуван на сайта на НЗОК.

Най-подходящото медицинско изделие се определя от лекуващия лекар. В зависимост от типа/вида на поставеното медицинско изделие, стойността на което се заплаща от НЗОК извън цената на клиничната пътека, НЗОК заплаща на лечебното заведение съответната сума до стойността, посочена срещу всяка една позиция.

Ако пациентът поиска да му бъде поставено по-скъпо медицинско изделие, той доплаща сумата над тази, осигурена по здравна каса. Болницата задължително издава финансови документи, в които е посочено за какво е плащането. Сумата, която се заплаща от НЗОК, се превежда на лечебното заведение, а не на пациента, след като вложеното медицинско изделие се отчете по определен ред.

ВНИМАНИЕ! НЗОК превежда сумите за медицинските изделия на лечебните заведения за болнична помощ, а не на пациентите

В някои клинични пътеки са включени и скъпо струващи медицински изделия, които също НЗОК заплаща: сърдечна клапна протеза, съдова протеза за гръдна и коремна аорта и дистални съдове, стентове, ставни протези

за тазобедрена и колянна става, кохлеарни имплантанти, постоянен и временен кардиостимулатор и др.

В други клинични пътеки могат да Ви бъдат приложени медицински изделия, които НЗОК не заплаща и те трябва да бъдат за Ваша сметка, ако се подложите на лечение. Такива, например, са очна леща, лапароскопски консумативи, биологично тъканно лепило, медицински изделия за робот асистирани хирургия, апарати за сънна апнея и други.

За тези медицински изделия лечебното заведение и лекуващият лекар са длъжни да Ви информират.

Ако не сме включени в плановата хоспитализация за лечение по клинична пътека?

При липса на капацитет за планова хоспитализация, болницата изготвя листа на чакащи, а здрав-

ноосигурените, включени в нея, получават пореден номер и дата за постъпване в болница.

Какво заплащаме като здравноосигурени за лечение по клинична пътека?

Какъв е размерът на потребителската такса и на медицинските изделия при лечение по клинична пътека на НЗОК?

Здравноосигуреното лице дължи (ако не е освободено от това) само потребителска такса – по 5.80 лв., за всеки ден болнично лечение, но за не повече от 10 дни годишно.

Информация за клиничните пътеки, медицинските изделия и скъпо струващите консумативи в болничната помощ по клинична пътека може да намерите на сайта на НЗОК.

Подробна и актуална информация може да получите и на тел. 0800 14 800.

ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ СТОПАНИ МОГАТ ДА СЕ ЗАПОЗНАЯТ С ПРОЕКТИ НА СПЕЦИАЛИЗИРАНИ СЛОЕВЕ ОТ СИСТЕМАТА ЗА ИДЕНТИФИКАЦИЯ НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ ПАРЦЕЛИ ЗА КАМПАНИЯ 2024

Общинска администрация – Сатовча уведомява заинтересованите лице, че от 23 януари 2025 г., земеделските стопани могат да се запознаят с обхвата на проекта на слой „Физически блокове“, включително и площите по чл. 8, ал. 1, т. 2, буква „з“ (ПЗП-косене) от Наредба № 105 от 2006 г. за условията и реда за създаване, поддържане, достъп и ползване на Интегрираната система за администриране и контрол за кампания 2024 г. Справките се извършват в Системи за електронни услуги (СЕУ) на Държавен фонд „Земеделие“ – Разплащателна агенция (<https://seu.dzfz.bg/>).

От тази година обхватът на справките е разширен, като земеделските стопани, заявили участие по еко схемата за поддържане и подобряване на биологичното разнообразие и екологичната инфраструктура (ЕКО-БРЕИ) имат възможност да проверят за несъответствия с идентифицираните в Системата за идентификация

на земеделските ландшафтни елементи, поддържани на основание чл. 8, ал. 1, т. 2, буква „е“ от Наредбата.

При несъгласие с посочените данни кандидатите могат да генерират възражения през индивидуалния си профил в СЕУ. Образци на възраженията се генерират автоматично до 7 февруари 2025 г. и се подават в Областните дирекции „Земеделие“. Препоръчително е всички стопани да извършат справка, като при затруднение в проверката или при подаване на възражение, могат да се обърнат за съдействие към Областните дирекции и Общинските служби по земеделие към МЗХ.

След разглеждането на всички постъпили възражения ще бъдат подготвени и окончателните специализирани слоеве „Физически блокове“, включително площите, поддържани чрез косене и ландшафтните елементи за Кампания 2024 и прием на заявления през Кампания 2025.

Комисия за защита на потребителите (КЗП)
0700 111 22

Телефон на потребителя
0700 122 99

Дайте Вашето мнение и коментар за вестника на община Сатовча на редакционния ни телефон:

0700 010 006, 07541/20-75 или на адрес: с. Сатовча, ул. „Тодор Шопов” 37

Открит е телефонен пост 070010006 в общината, можете да говорите толкова дълго, колкото поискате, само за 0,13 лв.

07541/20-66 – дежурен общински съвет за отбрана при Общинска администрация Сатовча

НОВИНИ

СЕДМИЧЕН КАЛЕНДАР

**3 Февруари 2025 година, Понеделник,
Св. Симеон Богоприемец (Зимен Симеон)**

Имен ден празнуват: Симеон, Симеона, Симон, Симона, Симо, Сима, Симана, Мона. Празникът се нарича още: Стар Симеон, св. Симеон и с фолклорното Смион. Има вярване, че която жена иска да има рожба, трябва да направи и раздаде царевична питка. Според народния календар, този празник, както и зимната Богородица, почитат главно бременните жени, младите невести и майките. Гадае се по това, какъв човек първи ще дойде в къщата - мъж или жена, такъв добитък ще се роди. Зимният Симеоновден се смята за един от най-лошите дни в годината. Някъде го наричат Симеон бележник, защото белязва хората, оставя им рани и белези. Той е третият вълчи празник. На този ден не се работи с вълна, не се изхвърля пепел и смет навън, за да не се разсърдят вълците.

**4 Февруари 2025 година, Вторник,
Световен ден за борба с рака**

На 4 февруари отбелязваме Световния ден за борба с рака. Инициативата е на Световната здравна организация към ООН, а целта е да повиши обществената ангажираност към опасната болест, която е един от основните фактори, причиняващи смърт в световен мащаб. Ракът е на второ място сред водещите причини за смъртност и

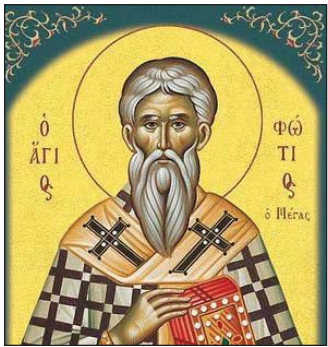

честотата тревожно нараства. Ако все пак бъдат открити достатъчно рано, много от раковите заболявания могат да бъдат лекувани ефективно.

**6 Февруари 2025 година, Четвъртък,
Свети Фотий, патриарх Цариградски**

Имен ден празнуват: Доротей, Огнян, Огняна, Искра, Ис-крен, Пламен, Пламена, Светла, Светлана, Светозар, Светлозар, Светослав, Светослава, Фотий, Фотин, Фотина, Фотьо.

Православната църква почита паметта на св. Фотий от гръцкото photos - светлина. Освен горезброените именици празнуват всички, които имат светлина вимето си.

VII НАЦИОНАЛЕН КОНКУРС НА ИЗДАТЕЛСКА ГРУПА „ПРОСВЕТА“ КАРТИЧКА ЗА МАМА

Обявяваме началото на най-обичания детски конкурс КАРТИЧКА ЗА МАМА. За поредна година „Просвета“ дава възможност на най-малките да покажат своето въображение и да изразят с багри и форми своята любов към мама.

За целта участниците трябва да изработят картичка по слу-

чай 8 март! Няма ограничения относно материалите и техниката на рисуване. Всякакъв майсторлък е позволен, щом идва от детското въображение!

Целта на конкурса е именно да насърчи най-малките към творчество и художествена изява. А защо не и да открие млад талант?!

Период на провеждане на конкурса: 27 януари - 17 февруари.

Победителите ще обявим на 7 март на страницата на конкурса, както и на сайта на „Просвета“ и фейсбук профила ни. Вижте условията на конкурса и наградите за победителите <https://www.e-prosveta.bg/kartichka-za-mama-2025>

ФОТООБЕКТИВЪ

Ако желаете да публикувате и Ваши интересни фотографии, моля изпращайте материалите си на адрес:
Сатовча 2950, ул. "Тодор Шопов" №37, факс: 07541/20-95,
e-mail: satovchabl@abv.bg

КОНКУРС „КУКЕРИ“ 2025

Народно читалище „Съгласие 1905“ гр. Българово и Кметство гр. Българово, Община Бургас, обявяват Седемнадесети национален конкурс за детско творчество „КУКЕРИ“.

Целта на конкурса е да запознае децата с традиционните български обичаи и маскардни игри, да провокира и поощри интереса им към богатия български фолклор, да даде възможност за изява на детската фантазия, чрез интерпретация на народното творчество, за да приобщи подрастващите към богатството и мъдростта на народните традиции. В източна България кукери играят до Заговезни, затова темата на конкурса обединява традициите за почитане и на двата празника.

Тази година конкурсът ще се проведе онлайн. Очакваме снимки на вашите рисунки, стихове и есета посветени на подготовката и провеждането на Кукерски игри, на обичаите „хамкане“ и „прошка“ на Сирни заговезни, или на сцени запечатали мигове на прошка, помирение и извинение.

В конкурса могат да участват деца на възраст от 5 до 18 години от цялата страна, разделени в три възрастови групи: 5 – 7г.; 8 – 12г.; 13 – 18г.

Всеки участник може да изпрати до две творби в следните категории:

> Изобразително изкуство – рисунка (графика, акварел, темпера, април и др.)

> Приложно изкуство – маска, колаж, скулптура и др.

> Литература – стихотворения, есета, спомени, интервюта, приказки и други (до две страници)

Във всяка категория ще бъдат раздадени първа, втора и трета награда, както и награда за най-добра школа в категорията. В конкурса за най-добра школа се допускат тези от тях, които имат поне 5 индивидуални участника. Всеки участник ще получи диплом.

Снимки на детските творби от категория изобразително изкуство и приложно изкуство във формат JPG и литературни творби в електронен вариант във формат WORD очакваме на e-mail: saglasie1905konkurs@abv.bg „КУКЕРИ“ с данни за името и възрастта на участника, адрес, училище или школа, име, телефон и e-mail на родител или ръководител.

Краен срок за участие в конкурса – 21.02.2024 година.

Заклучителният етап на конкурса ще се проведе на 02.03.2025 г. (Сирни заговезни) с изложба на отличените творби в НЧ „Съгласие 1905“, награждаване на победителите и кукерски игри на площада в град Българово.

Повече информация за конкурса:

на телефон 0884704413 и на e-mail saglasie1905konkurs@abv.bg

КОНКУРС ЗА ДЕТСКА РИСУНКА НА ТЕМА „ЛЕВСКИ - ИМЕ ЗНАМЕ, ИМЕ ЗНАК ЗА СВОБОДА“

ДГ „Васил Левски“ съвместно с Община Свищов обявява Общински конкурс за детска рисунка на тема „Левски - име знаме, име знак за свобода“!

Конкурсът е по повод две значими годишнини – 152-годишнината от гибелта на Апостола на свободата и 50 години откакто детската градина носи неговото име.

Условия за участие:

1. Възрастови групи:

- деца от 4 до 7 години;

- деца от 1 до 4 клас

2. Техника по избор.

3. Формат – няма ограничение за формата на творбите.

4. Срок за подаване – 14 февруари 2025 г.

5. Рисунките могат да бъдат подадени лично или по пощата на адрес: гр. Свищов, ул. „Георги Владикин“ №3. На гърба на всяка рисунка трябва да са изписани трите имена на участника, възраст, училище/детска градина и телефон за връзка. За повече информация тел. : 0884303157

6. Рисунките ще бъдат оценени от жури в състав:

Д-р Росен Маринов – директор дирекция „Култура и културно наследство“ при Община Свищов

Людмил Крумов – свищовски художник, автор на логото на ДГ „Васил Левски“

Антония Матова – директор на ДГ „Васил Левски“

7. Награди:

Всички участници ще получат грамоти за участие, а отличените в двете категории с първо, второ и трето място, ще получат специални награди.

Мили деца, животът и делото на Васил Левски са вдъхновяващи! Изобразете какво означава за вас неговото име като символ на свободата!

Очакваме с нетърпение вашите творби!

Успех на всички участници!!

ПРИТЧА ЗА СИЛАТА НА НАСТОЯЩИЯ МОМЕНТ

Веднъж попитали един вьетнамски мъдрец как се пие чай. Ето и какво отговорил той:

За да успееш да се насладиш изцяло на чая, да го почувстваш и помиришеш, трябва да насочиш всичките си сетива в настоящия момент и да се потопиш в него с цялото си същество. Само така ръцете ти ще усетят галещата топлина на чашата. Единствено в настоящето можеш да усетиш опияняващото ухание на напитката и нейния вкус.

Ако приготвиш чай, но мислиш за друго, няма да му се насладиш пълноценно. Ако го оставиш за по-късно, той ще изстине и вече няма да е същият...

И в живота е така: Ако не се свържеш изцяло с настоящия момент, а все се обръщаш към миналото или се страхуваш от бъдещето, пропускаш радостите на това, което имаш сега.

А когато се опомниш, сегашният момент е отлетял. С него и красотата от живота и малките радости. В крайна сметка те ще са минали покрай теб, докато съжаляваш за свършени дела или се безпокоиш за нещо, което може и да не дойде.

Смисълът на живота е да живееш тук и сега. Миналото не може да се промени, то е приключило действие. Поучи се от него и продължи.

КОНКУРС
ЗА ДЕТСКА РИСУНКА НА ТЕМА
„ЛЕВСКИ - ИМЕ ЗНАМЕ, ИМЕ ЗНАК ЗА СВОБОДА“

Бъдещето е неясно и може да не дойде.

Имаш само сега. Когато спреш да съжаляваш за станалото и да се плашиш от нещата, които може никога да не се случат, тогава ще си в настоящето и ще можеш да се насладиш на твоята чаша чай.

ЗАКОНОДАТЕЛСТВО

КАК ДА ДЕКЛАРИРАМЕ И КОИ ДОХОДИ ПРЕД НАП

От 10 януари започна кампанията по деклариранието и внасянето на данъка върху доходите на физическите лица, напомнят от Асоциация „Активни потребители“. С данъка се облагат всички доходи, получени от данъчно задълженото лице през данъчната година, с изключение на доходите, които са необлагаеми по закон. Не се облагат доходите, посочени в чл. 13 от закона.

Предлагаме ви основни правила и съвети, които да имате предвид преди да декларирате доходите си от 2024 г.

Данъчна основа

Данъчната основа е сумата от годишните данъчни основи (чл. 17 и глава 5 от ЗДДФЛ) от доходи от:

- трудови правоотношения (чл. 25),
- стопанска дейност като едноличен търговец (чл. 28),
- друга стопанска дейност (чл. 30),
- наем (чл. 32),
- прехвърляне на права или имущество (чл. 34) и
- други източници (чл. 36)
- намалена с предвидените облекчения (глава 4 от ЗДДФЛ).

Облекчения

Данъчното облекчение е намаление на дължимия данък. Може да ползвате облекчения за намалена работоспособност, доброволно осигуряване и застраховане, осигурителен стаж при пенсиониране, дарения, млади семейства, деца, деца с увреждания и безкасови плащания.

Вижте Данъчни облекчения от годишния данък

Размер на данъка

10% от данъчната основа за доходите, които сте придобили през предходната година.

15% за еднолични търговци.

Авансови вноски

Авансово се облагат доходите от: трудови правоотношения, друга стопанска дейност и наем.

Деклариране

Декларирайте дължими данъци по интернет с електронен подпис или ПИК, в офис на НАПА или по пощата като подадете годишна данъчна декларация (по чл. 50 от ЗДДФЛ) и/или декларация за дължими данъци (по чл. 55 от ЗДДФЛ).

Годишна данъчна декларация

Подават декларация за доходи през предходната година (по чл. 50 от ЗДДФЛ), ако сте:

- Местно физическо лице и:
- получили сте доходи, подлежащи на облагане с данък: наем, парични и предметни награди от игри, състезания, конкурси, продажба на имущество, акции и дялови участия;
- искате да ползвате данъчни облекчения;
- плащали сте патентен данък;
- имате необлагаеми доходи от дейност по таксиметров превоз на пътници, извършвана от физически лица – водачи, от името на регистриран превозвач;
- дали сте или получили заем/и от други граждани или дружества в размер на общо над 10 000 лв. или има непогасени остатъци общо над 40 000 лв. от дадени или получени заеми през годината или през предходните пет години;
- притежавате акции и дялови участия в дружества и недвижима собственост в чужбина;
- придобили сте доходи от чужбина, подлежащи на облагане с окончателен данък.
- Едноличен търговец и имате доходи от стопанска дейност.
- Чуждестранно физическо лице и сте получили доходи в България, подлежащи на облагане с данък.

Не подават годишна данъчна декларация:

- ако получавате само доходи от трудов договор и не искате да ползвате данъчни облекчения;
- за необлагаеми доходи;
- освен доходите от таксиметров превоз (чл. 13, ал. 1, т. 29 от ЗДДФЛ);
- за доходи, облагаеми с окончателен данък,
- освен за доходи от чужбина от дивиденди и ликвидационни дялове, от замяната на акции и дялове, от осигуряване и застраховане Живот, от лихви по банков сметки и от награди от игри, състезания и конкурси (чл. 50, ал. 1, т. 3 от ЗДДФЛ);
- ако сте чуждестранно лице и имате доходи, облажени с окончателен данък,
- освен при преизчисляване на данъка (чл. 37а от ЗДДФЛ).

Срокове

Годишна данъчна декларация (по чл. 50 от ЗДДФЛ):

- до 30-и април на следващата календарна година;
- декларация за дължими данъци (по чл. 55 от ЗДДФЛ): за авансов и окончателен данък, 30 април, 31 юли, 31 октомври и само за окончателен данък 31 януари на следващата година.

Плащане

Ползвате 5% отстъпка, но не повече от 500 лв., ако едновременно отговаряте на следните условия:

- подадете декларация по електронен път
- подадете декларацията до 31 март;
- към момента на подаване на декларацията няма те подлежащи на принудително изпълнение публични задължения;
- внесете данъка за донасяне до 31 март на следващата година.

Възстановяване на надвнесен данък

Ако сте надвнесли данък, обикновено в следствие от ползване на данъчно облекчение, надвнесената сума ви се възстановява в 30-дневен срок по банковата сметка, която сте посочили на стр. 2 от основната част от декларацията (образец 2001).

Санкции

Ако не подадете декларация за дължими данъци в установените срокове, наказанието е глоба до 500 лева, ако не подлежат на по-тежко наказание. При повторно нарушение глобата е до 1000 лева. Ако подадете неверни данни, които водят до по-нисък данък за вас или до неплащане на данък, наказанието е глоба до 1000 лева, ако не подлежат на по-тежко наказание. При повторно нарушение глобата е до 2000 лева.

За ваше улеснение

В рубриката „Формуляри“ на сайта на НАПА са публикувани:

- Годишна данъчна декларация за деклариране на доходите на физически лица, придобити през 2024 г., както и приложенията към нея;
- Справка по чл. 73, ал. 6 от ЗДДФЛ за изплатени през годината доходи по трудови правоотношения;
- Справка за изплатените през годината доходи по чл. 73, ал.1 от ЗДДФЛ и за удържаните данък и задължителни осигурителни вноски.

Допълнителна информация за декларирането на доходите за миналата година може да бъде получена на телефоните на Информационния център на НАПА на 02 9859 6801 и 0700 18 700, на цена според тарифите на съответния оператор, както и в сайта на приходната агенция: <https://nra.bg>.

Изискване при продажбата на стоки

На 31 януари изтече крайният срок, в който операторите на цифрови платформи следва да подадат информация за продавачите, които са били активни на платформите през отчетната 2024 г. С помощта на платформите се осъществяват следните четири категории дейности:

- продажба на стоки;
- отдаване под наем на недвижимо имущество, включително жилища и търговски имоти, апартаменти, хотелски стаи, вили, места за паркиране и т.н.;
- лични услуги (напр. работа за определено време или за изпълнение на определена задача);
- отдаване под наем на всякакъв вид превозни средства.

Подаването на информация се извършва чрез услугата „Автоматичен обмен на информация от оператори на платформи – DPI/DAC7“, която е достъпна в Портала за е-услуги на приходната агенция с квалифициран електронен подпис /КЕП/. За отчетната 2024 г. операторите на платформи трябва да извършат идентификация и комплексна проверка на всички продавачи, регистрирани и извършващи дейност на платформата – съществуващи продавачи (регистрирани на платформата преди 01.01.2023 г.) и нови продавачи (регистрирани на платформата след влизане в сила на правилата). Операторите на платформи, които все още не са се регистрирали пред изпълнителния директор на Националната агенция за приходите, за това, че извършват на дейност като оператор на платформа, следва да го направят във възможно най-кратък срок, като използват Уведомление за извършване на дейност като оператор на платформа.

Въпрос: Кой предписва необходимите лекарства за хронично заболяване, докато пациентът е в болница?

Отговор на НЗОК: При хоспитализация на здравноосигурени лица с хронични заболявания лекарят от лечебното заведение за извънболнична помощ може да предписва лекарствени продукти, медицински изделия и диетични храни без извършване на преглед. В тези случаи в амбулаторния лист в поле „анамнеза“ се вписва, че предписанието се извършва за хоспитализирано лице, и амбулаторният лист се подписва от представител на пациента с вписани имена и ЕГН на представителя.

За периода на хоспитализацията лекарят от лечеб-

ДАНЪЧЕН КАЛЕНДАР

ФЕВРУАРИ 2025г.

До 10-ти февруари:**ЗКПО**

Деклариране на направените залози и данъка от организатори на хазартни игри и от оператори на телефонна или друга електронна съобщителна услуга за проведени през предходния месец хазартни игри, при които залогът за участие е чрез цената на телефонна или друга електронна съобщителна услуга. Внасяне на този данък от операторите на телефонна или друга електронна съобщителна услуга.

До 14-ти февруари:**ЗДДС**

1. Подаване на справка-декларация по ЗДДС, ведно с отчетни регистри и внасяне на дължимия ДДС за данъчния период - месец януари.

2. Подаване на VIES-декларация от регистрирано лице, което е извършило вътреобщностни доставки, доставки като посредник в тристранна операция (с изключение на получено авансово плащане (цялостно или частично) от посредник в тристранна операция) или доставки на услуги по чл. 21, ал. 2 от ЗДДС (включително получените авансови плащания), с място на изпълнение на територията на друга държава членка за данъчния период – месец януари. Регистрираното лице, което през данъчния период – месец януари изпраща или транспортира стоки под режим на складиране на стоки до поискване от територията на страната до територията на друга държава членка и/или когато през този период настъпи промяна, включително замяна на лицето по чл. 15а, ал. 2, т. 3 от ЗДДС, попълва раздел „Г“ на VIES-декларацията.

Забележка: Регистрирано лице, което през данъчния период – месец януари е извършило вътреобщностни доставки, по които получатели са данъчно задължени лица или данъчно незадължени юридически лица, регистрирани за целите на ДДС в Северна Ирландия, или доставки като посредник в тристранна операция, по които получатели са данъчно задължени лица или данъчно незадължени юридически лица, регистрирани за целите на ДДС в Северна Ирландия, подава VIES-декларация. Регистрирано лице, което прехвърля стоки, представляващи част от неговите стопански активи, от територията на страната до територията на Северна Ирландия под режим на складиране на стоки до поискване и/или когато през този период настъпи промяна, включително замяна на лицето по чл. 15а, ал. 2, т. 3 от ЗДДС, попълва раздел „Г“ на VIES-декларацията.

но заведение за извънболнична помощ не предписва лекарствени продукти, медицински изделия и диетични храни, необходими за основното заболяване, за което е хоспитализирано лицето (с изключение в определени случаи за предписване на някои медицински изделия), за новооткрито заболяване по време на стационарното лечение, и при промяна на терапията за придружаващи хронични заболявания, назначена от лекар в извънболничната помощ и заплащана от НЗОК.

Въпрос: При поискване, може ли да бъде издадена електронна рецепта за месечните лекарства за хронично заболяване, без посещение при личния лекар, когато няма промяна в диагнозата и в предписаните медик енти?

Отговор на НЗОК: С въвеждането на процесите на електронизация и дигитализация на дейностите по предписване и отпускане на лекарствени продукти, медицински изделия и диетични храни не отпада регламентираното задължение по чл. 46, ал.1 от Националния рамков договор за медицинските дейности 2020-2022 г., съгласно който лекарствените продукти, медицинските изделия и диетичните храни за специални медицински цели се предписват след извършен преглед/консултация от лекаря, който се документира в амбулаторния лист и се удостоверява с подписа на пациента.

Въпрос: Направления за какви високоспециализирани медико-диагностични изследвания може да издава общопрактикуващият лекар?

Отговор на НЗОК: Общопрактикуващият лекар (ОПЛ) издава „Направление за медико-диагностична дейност“ (бл. МЗ-НЗОК №4) за високоспециализирани медико-диагностични изследвания, в случаите на:

1. писмено назначение от ТЕЛК или от НЕЛК;
2. за ВСМДИ: „Мамография на двете млечни жлези“ и „Ехография на млечна жлеза“ от пакет „Образна диагностика“, „Хормони: fT4, TSH“, „Туморен маркер: PSA - общ, свободен“ и „Изследване на урина-микроалбуминурия“ от пакет „Клинична лаборатория“.
3. За ВСМДИ, които фигурират и като медико-диагностични изследвания (МДИ) в друг пакет по друга специалност.

Личният лекар издава направление за високоспециализирани дейности (бл. МЗ-НЗОК № 3А) за определени дейности, включени в диспансерното наблюдение на здравноосигурените лица и от пакет „Анестезиология и интензивно лечение“.

ПОЛЕЗНИ СЪВЕТИ

КОЛКО ВРЕМЕ СЕ СЪХРАНЯВА МЕСО ВЪВ ФРИЗЕРА

Месото и месните продукти могат да се съхраняват както в хладилник, така и във фризер. Когато замразяваме месото във фризер можем да го консумираме и след по-дълъг период от препоръчания, но това все пак би се отразило на вкусовите качества на месото.

Много важен момент при замразяването на месото е бързото му слагане на ниска температура. Така образуванията в него кристали ще бъдат по-малко и разрушенията в мускулната тъкан не са големи.

Срокът на годността на изделията от месо зависи от начина, по който те са приготвени – чрез варене, опущване, печене, мелене, сушене и други.

Хубаво е преди да се постави във фризер прясното месо да се разопакова от опаковката си и да се постави в торбички за фризер.

Телешко и свинско месо за печене могат да се съхраняват от 6 месеца до една година. Месо за печене на скара също може да стои във фризер до година. Мляното месо до 4 месеца, а наденичките от 1 до 2 месеца.

Когато искате да замразявате месо, трябва да знаете, че то трябва да бъде добре обезкървавено и почистено.

Ако трябва да приберете голямо количество месо първо трябва да включите фризера на максимална мощност и се поставете да не слагате месото наведнъж, а на няколко партиди.

Това е така защото, ако сложите голямо количество месо накуп, то няма да успее да се замрази правилно. Не тъпчете пликчето много, защото после все пак трябва да ги вадите.

Обработените меса могат да престояват много по-малко време във фризера. Шунката, беконът, кренвирши и пушени колбаси, сухи колбаси и сурово пушени колбаси могат да издържат от 1 до 2 месеца.

Срокът на съхранение на птици е 12 месеца. Тях можете да замразявате цели или на порции, зависимост от това, което имате.

Постаарайте се да изкарате изцяло въздуха от полиетиленовото пликче, в което ще замразявате птицата и да я замразите възможно най-бързо. Под действието на леда костите на птиците, които се съхраняват повече от три месеца могат да потъмнеят.

ЕТО КАК ДА ОТГЛЕДАШ РУКОЛА В САНДЪЧЕ НА БАЛКОНА

Малко известен е факта, че руколата - салатата, която само допреди няколко десетилетия се приемаше като нещо съвсем екзотично или дори непознато, е била използвана още от времето на древните римляни и освен с това, че е много полезна, се е славела и като афродизиак.

Около 18 век обаче незнано защо е заместена от други салати и хората започват да забравят за нея. Днес тя е сред най-разпространените зеленчуци по Средиземноморието и е с доказани антиканцерогенни свойства. Освен това съвсем не е сложно да отглеждате рукола и

вие в двора си или дори в сандък на балкона.

Ето какво трябва да знаете за отглеждането на рукола:

- Руколата се засажда от семена, като у нас най-разпространени са холандските и германските сортове. Най-добре е да прочетете на самото упътване на какво разстояние и на каква дълбочина да засадите семената;

- Ако семената израстат прекалено гъсто едно до друго, изчакайте, докато руколата стане висока около 10 см и я разсадете;

- Тъй като руколата расте из много средиземноморски държави като диворастящо растение, тя няма нужда от подхранване, но е добре още в самото начало да я засадите в качествена почва;

- Най-добре е да засеете семената в края на март или началото на април в сандъчета или малки саксии с добър дренаж. Когато порасне достатъчно и вече не се очакват сериозни замръзвания, можете да я засадите вече на открито;

- Най-вкусни са младите листенца, така че ги обирайте, докато е време. По-големите листа също се ядат, но стоят по-грубо и са леко горчиви. Освен това руколата пуска достатъчно листенца, така че не се притеснявайте, че бързо ще свършат;

- Добре е през вегетационния период на руколата, който е около 5-6 седмици, да я подхранвате за по-сигурен резултат;

- Поливайте руколата редовно, тя обича водата. Не е добре обаче да я излагате на пряка слънчева светлина;

- Също така имайте предвид, че руколата предпочита по-хладното време;

- Ако сте отгледали правилно руколата си, от нея ще можете да добиете няколко реколти. За тази цел, след като сте обрили листенцата ѝ, я орежете добре, за да стимулирате новия ѝ растеж;

ПИЛЕ С ОРИЗ БЕЗ ВАРЕНЕ

Необходими продукти:

- пилешко бутче - 1 по - голямо
- лук - 1 голяма глава
- морков - 1 по - голям
- чесън - 1 скилидка
- ориз - 200 г
- вода - 600 мл
- сол - на вкус
- черен пипер - на вкус
- червен пипер - на вкус
- олио - на вкус
- дафинов лист - 2 бр.

Начин на приготвяне:

Овкусяваме пилето и го запичаваме на 180 °C в загрята фурна.

През това време нарязваме зеленчуците и ги запържваме заедно с ориза и след като са почти готови, добавяме и водата, да се загрее.

Вадим пилето от фурната, махаме го от тавата, в нея слагаме ориза и след това отново връщаме пилешките бутчета.

Мушкаме ги отново във фурната и след 40 минути сме готови за ядене на нашето пиле с ориз без варене.

Попълнете празните квадратчета, така че всеки ред, всяка колона и всяка 3x3 секция да съдържа числата от 1 до 9.

8				5				
	7	9				4		
		9		7	8	3	2	5
3		1		9			5	
		6				1		
	9			3		6		2
2	8	3	6	5		7		
	1				2		8	
			1					9

ПРАЗ

Праз-лукът или т.нар. праз е член на семейството на лука, но ароматът му е много по-пречистен, фин и сладък в сравнение с този на обикновения лук. Произхождащ от Средиземноморския регион и Азия, празът се култивира в продължение на повече от 3000 години и отдавна е популярен и в Европа.

Европейските готвачи иронично наричат праз „аспержите на бедняците“. Аспержите всъщност са далечна роднина на праз и са от същото растително семейство Лилии.

Дивият праз е различна разновидност на праз-лука. Той е много по-малък по размер, близък до дребните видове арпаджик или младите шалоти. За разлика от обикновения лук, дивият праз има много силен аромат и вкус. Освен това има много кулинарни приложения, а рецептите с праз са безброй.

Състав на праз

Празът съдържа диетични фибри, както и на фолиева киселина, калций, калий и витамин С. Богат е на витамин В1, В6, мед, магнезий, в него липсват всякакви мазнини. Съдържа повече белтъчини, отколкото има в лука, а в състава на неговите етерична масла влиза сярата. Съдържа още захар, каротин, фосфор и желязо.

Видове праз

Празът се разделя на две основни групи, в зависимост от сезона и дължината на стъблото:

Зимен праз - расте от ноември до април и има плътни и големи глави. Спада към т.нар. европейска група, която се отглежда широко в страните от Северна, Западна и Средна Европа. Зимният праз е много студоустойчив.

Летен праз - расте от май до юни. Той е фин и крехък, притежава много по-слаба студоустойчивост и съхраняемост. Най-често летните сортове праз са по-дребни от зимните.

Избор и съхранение на праз

Празът е на разположение целогодишно на повечето пазари, но пиковият му сезон е от септември до края на април. Празът обикновено се продава на връзки. При закупуването му е необходимо да се избира този, който се предлага непакетиран, а също така корените и тъмнозелените му листа да не са отрязани, тъй като това е предпоставка за по-дълъг срок на годност.

Опакованият в найлоново фолио праз е изложен на по-голям риск от загиване. Когато се избира праз, също трябва да се следи той да е с чиста, бяла луковица, най-малко с два, три ичча бяла част и твърди, стегнати, тъмнозелени върхове. Необходимо е също да се избира по-младия праз, защото той притежава по-деликатен аромат и консистенция. По-удачно е да се избира по-тънкия праз, с цилиндрична форма, а не този, който е голям и подут.

Необходимо е да се избягва този праз, който има семена, тъй като те са предпоставка за това, че вътрешността му ще е по-твърда и неприятна на вкус.

Празът излъчва аромат, който може да бъде поет от други хранителни продукти в хладилника, поради това съхранението му преди готвене е по-удачно да стане като се опакова в найлоново фолио, което ще задържи миризмата и влагата. Също така празът не бива да се мие или нарязва преди съхранение.

В зависимост от това колко пресен е празът, след закупуване освен в хладилник, той може да се съхранява и на други тъмни и прохладни места от пет дни до две седмици. Стотвеният праз също се съхранява в хладилник, трябва да бъде покрит и използването му ще е възможно в рамките на един до два дни. Не е подходящо празът да се съхранява чрез замразяване или консервиране.

МАЛКА обява
(до 76 символа)

2.00 лева

РЕКЛАМА
(в каре)

1.00 лв./см²

ОБЯВА
(в каре)

0.50 лв./см²

Вид на брой

Жена по време на сватбата си с мъжа:
- Мили, преди да подпишем искам да призная пред тебе за моите грехове.
- Но ти нали преди седмица вече си ги призна.
- Да, ама има нова информация ...

Съдията:

- Вие сте заявили, че всеки втори чиновник от министерството взима подкупи. Ако не можете да докажете твърдението си, ще ви помоля да вземете назад клеветническите си думи или ще ви глобя!

Подсъдимият:

- Е, добре, взимам ги обратно. Всеки втори чиновник от министерството не взима подкупи!

РЕДАКТОРСКА КОЛЕГИЯ:

Мария Самарджијева и Красимир Странджев

„ЗЕЛЕН ТЕЛЕФОН“ НА ОБЩИНСКА АДМИНИСТРАЦИЯ - САТОВЧА

На телефон **0879/12-17-14** можете да подадете сигнали за замърсяване на околната среда и за нарушения на екологичното законодателство.

Сигнали се приемат в рамките на работната седмица от 08.00ч. до 17.00ч.

При аварийни ситуации за замърсяване на околната среда в извънработно време могат да се подават сигнали на телефон: **07541/20-66**.

При подаване на сигнал по телефона, по електронен път или чрез внасяне на писмо в деловодството на Общинска администрация, в информацията, която предоставяте, трябва да фигурира както описание на нарушението, така и вашите данни – име, адрес и телефон за писмен отговор на вашия сигнал. Имате право и трябва да изискате такъв отговор, за да сте сигурни, че сигналът е приет и ще бъде извършена проверка на място!